

Laitilan kaupungin koulukuljetusopas

Sivistysvaliokunta 25.8.2022
Voimassa 25.8.2022

Sisällysluettelo

1. YLEISTÄ	3
1.1. Lainsäädäntö.....	3
2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET	4
2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus	4
2.2. Oppilaan itse kuljettava matka	5
2.3. Kahdessa osoitteessa asuminen	5
2.4. Koulumatkan vaarallisuuteen perustuva koulukuljetusoikeus.....	6
2.5. Koulumatkan vaikeuteen tai rasittavuuteen perustuva koulukuljetusoikeus.....	6
2.6. Petovaarakuljetukset.....	7
3. KULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET.....	7
3.1. Linja-autokuljetukset	7
3.2. Muut kuljetusmuodot.....	8
3.3. Kuljetusavustus.....	8
3.4. Kuljetusten odotus	8
3.5. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana.....	9
3.6. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta	9
3.7. Aamu- ja iltapäivätoiminta sekä esiopetuksen päivähoito.....	9
4. KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN	9
5. KULJETUSOIKEUDESTA TIEDOTTAMINEN	10
6. KULJETUSMÄÄRÄYKSET	10
7. OHJEISTUKSIA KOULUKULJETUSTEN TURVALLISUUTEEN JA ERITYISTILANTEISIIN.....	10
7.1. Käyttäytyminen ja toiminta koulukuljetuksissa.....	10
7.2. Poissaolot	11
8. POIKKEUSTILANTEET.....	12
8.1. Tapaturma	12
8.2. Kuljetus on myöhässä tai ei saavu paikalle.....	12
8.3. Vahinko tai ilkivalta	12
8.4. Kuljetuksen laatu	12
9. TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET.....	13

1. YLEISTÄ

Tässä asiakirjassa määritellään Laitilan kaupungin opetustoimen periaatteet, joiden mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaalle myönnetään maksuton koulukuljetus. Asiakirjassa määritellään myös kuljetusten järjestämisen periaatteet ja kuvataan ohjeet koulukuljetusten hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Esi- ja perusopetuksen kuljetuksissa noudatetaan samoja periaatteita. Esikoululaiset kuljetetaan pääsääntöisesti koululaisten kanssa samoissa kuljetuksissa. Valmistavassa opetuksessa olevia oppilaita koskevat samat säännökset kuin perusopetuksessa olevia oppilaita. Pääsääntö on, että koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti joukkoliikennettä. Jos linja-auton käyttö ei ole mahdollista, esim. terveydellisistä syistä, kuljetusjärjestelyt hoidetaan jollakin muulla tavalla. Erytistapauksissa tarvitaan aina lääkärin todistus (terveydelliset syyt). Taksikuljetuksessa olevalle ei välttämättä varata taksia molempiin päivittäisiin matkoihin, vaan esimerkiksi toinen matka voi tapahtua myös linja-autolla. Jonakin päivänä voi olla käytössä linja-autokuljetus molempiin matkoihin.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Huoltajien tulee huolehtia siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan hyvin koulumatkareitti, aikataulut ja liikenteessä kulkeminen. Vanhempien on opastettava ja neuvottava sekä tarpeen mukaan kuljettava mukana ja saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä. Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon, autosta kouluun ja autosta kotiin.

Laitilan kaupungin hallintosäännön 30 § mukaan sivistysvaliokunta päättää tehtävänänsä olevien palvelujen ja avustusten perusteista ja yleisistä ohjeista ja suunnitelmista näitä palveluita koskevan lainsäädännön perusteella, ellei tehtävää ole tässä säännössä annettu viranhaltijan päätösvaltaan.

Sivistysvaliokunnan 19.6.2018/ § 63 mukaan sivistysjohtaja/sivistystoimen palvelupäällikkö päättää harkinnanvaraisten koulukuljetusten myöntämisestä.

Koulukuljetus toteutetaan Laitilassa perusopetuslain 32 §:n ja sivistysvaliokunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Kuljetusoppilaiden huoltajat voivat myös itse järjestää lastensa koulukuljetuksen omalla kustannuksellaan, mikäli katsovat, ettei kaupungin tarjoama perustaso ole heille riittävä.

1.1. Lainsäädäntö

Perusopetuslaki 32 §:

”Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

2.1. *Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus*

Laitilan kaupunki vastaa koulukuljetuksen järjestämisestä, jos perusopetuksen oppilaan koulumatka on kävellen mitattuna viisi (5) kilometriä tai enemmän. Kaupunki myöntää perusopetuslaista poiketen maksuttoman koulukuljetuksen esioppilaille sekä 1.-3. -luokkien oppilaille, kun näiden koulumatka on kolme (3) kilometriä tai enemmän.

Kun esioppilaan tai 1.-3. -luokan oppilaan koulumatka kaupungin osoittamaan lähikouluun on vähintään 3 km ja 4. – 9. -luokan oppilaan koulumatka kunnan osoittamaan lähikouluun on vähintään 5 km, erillistä hakemusta ei tarvitse tehdä.

Koulumatka mitataan lyhintä, kävely/pyöräilykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa reittiä kotiportilta koulun tai päiväkodin portille tai niitä vastaaviin paikkoihin. Lainsäätäjän tulkinnan mukaan koulumatka mitataan kotiportilta koulun portille, ei siis pihasta pihaan. Käytännössä tämä tarkoittaa tontin rajaa tai pihatien haaraa. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa. Esiopetusmatka mitataan samoin perustein.

Koulumatka mitataan ensisijaisesti hyödyntäen Google Maps -ohjelmaa. Epäselvissä tai rajatapauksissa matkan pituus voidaan tarkistaa muita mittausmenetelmiä käyttäen, kuten esim. maastomittaus. Kouluna huomioidaan vain kaupungin oppilaalle osoittama lähikoulu. Mikäli oppilaalle on myönnetty ns. toissijainen koulunkäyntioikeus muuhun kouluun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun, huoltajat vastaavat kaikista oppilaan kuljettamiseen liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista. Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja haluaa käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussa, huoltajat vastaavat tässäkin tapauksessa oppilaan kuljettamiseen liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista.

Koulukuljetukset järjestetään joko julkista liikennettä tai koulukuljetusautoa käyttäen. Se, että huoltaja ei esim. pysty saattamaan oppilasta, ei ole peruste koulumatkaedun myöntämiselle. Lainsäädäntö lähtee lähtökohdasta, että oppilaan itsensä tulee suoritua koulumatkastaan ja myös osata lähteä kotoa oikeaan aikaan pysäkillä.

Huoltajalle voidaan hakemuksesta korvata oppilaan kuljettamisesta aiheutuneita kuluja (ks. 3.3.).

Hoitopaikka-, hammashoito- tai terapiakuljetukset eivät ole koulumatkoja, joten niitä ei järjestetä tai korvata.

Jos oppilas tarvitsee erityistä tukea ja hänen koulupaikkansa on opetuksen järjestäjän toimesta osoitettu muualle kuin lähikouluun ja koulumatkaetuuden kriteerit täyttyvät, oppilas on oikeutettu koulumatkaetuun.

Laitilan kaupunki ei korvaa muulla paikkakunnalla koulua käyvän laitilalaisen oppilaan mahdollisia kuljetuskustannuksia.

2.2. *Oppilaan itse kuljettava matka*

Laitilan kaupungissa noudatetaan terveyden edistämisen periaatteita. Pääsääntöisesti kaikki kuljetusoppilaatkin kulkevat aina osan koulumatkastaan kuljetusreitien varteen. Reitit suunnitellaan kokonaisuutena, toimivuus ja taloudellisuus huomioon ottaen lähtökohtana oppilaiden kuljettamistarpeet. Näin ollen oppilaat joutuvat kulkemaan kuljetusreitille eripituisia matkoja. Koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan enimmäismatka pysäkillä on esiopetuksen oppilailla 1 km, 1.-2. lk:n oppilailla 2 km ja 3.-9. lk:n oppilailla 3 km. Oppilasta ei siis haeta koulutaksilla kotipihasta, vaan turvalliselta ja reitin kannalta toimivimmalta pysäkillä. Pysäkkipaikat ovat teiden risteyksessä ja pysäkkialueilla. Pysäkit määritellään koulutoimistossa yhdessä liikennöitsijöiden kanssa.

Taksikuljetus voi olla myös syöttöliikennettä, jolloin se voi koskea vain osaa koulumatkasta (vaihtoyhteys toiseen joukkoliikenteen kulkuneuvoon). Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkillä /kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävely aika on seuraava:

Ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävely aika min./km	16 min.	15 min.	14 min.	13 min.	12,5 min.	12 min.	11,8 min.	11,6 min.	11,4 min.	11,2 min.	11 min.	10,8 min.

2.3. *Kahdessa osoitteessa asuminen*

Oppilaalla voi olla koulukuljetuksien järjestämiseksi vain yksi koti: se osoite, jossa hän väestötietojärjestelmän mukaisesti asuu. Jos lapsen huoltajilla on yhteishuoltajuus ja he asuvat eri osoitteissa, oppilaan koti on siinä osoitteessa, jossa hän on kirjoilla. Kuljetus järjestetään vain virallisesta väestökisteritiedoissa olevasta osoitteesta. Huoltajat vastaavat parhaaksi katsomallaan tavalla itse omalla kustannuksellaan koulukuljetusten järjestämisestä muualta kuin oppilaan virallisesta kotiosoitteesta. Kesken lukuvuoden toisen koulun alueelle tapahtuvan muuton jälkeen on oppilaalla oikeus hakemuksesta jatkaa koulunkäyntiä nykyisessä koulussa lukukauden loppuun, mutta kuljetuskustannuksista vastaa huoltaja.

2.4. Koulumatkan vaarallisuuteen perustuva koulukuljetusoikeus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kaupunki järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle. Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita.

Laitilassa on käytössä Koululiitu -ohjelma. Koulumatkan turvallisuutta arvioidaan ensisijaisesti paikallistuntemuksen perusteella ja lisäksi hyödynnetään mm. Koululiitu – ohjelmaa. Ko. ohjelma on yhdessä Opetushallituksen, poliisin, tiehallinnon (ELY-keskukset), Liikenneturvan ja Kuntaliiton rahoituksella tehty koulumatkan turvallisuuden eri muuttujien avulla määrittelevä arviointiohjelma. Menetelmä on yhtenevä kaikkialla Suomessa. Koululiitu -ohjelma laskee raja-arvon eri vaaratekijöistä. Arviointi perustuu tielaitoksen tietoihin tieosuuksien liikennemääristä, nopeusrajoituksista, valaistuksesta, kunnossapidosta ja pientareen leveydestä sekä käytävissä olevista kevyen liikenteen väylistä. Rajatapauksissa vaarallisia reittejä arvioivat koulukuljetuksia järjestävät henkilöt tutustumalla tarkemmin alueen olosuhteisiin ja käymällä itse paikan päällä.

Koulumatkan vaarallisuus määräytyy ensisijaisesti Koululiitu -ohjelman raja-arvojen mukaisesti. Koululiidusta saatavat raja-arvot ovat suuntaa antavia. Mahdolliset poikkeukset Koululiidun määrittelemistä vaarallisista tieosuuksista voidaan päättää sivistysvaliokunnassa erikseen.

Kaikille teille (mm. yksityistiet) ei ole erikseen Koululiidussa annettu riskilukuindeksejä, mutta niiden turvallisuuden arviointiin käytetään tarvittaessa samoja Koululiitu-menetelmän arviointitietoja. Vaaralliset tieosuudet tarkistetaan koulutoimistossa. Kuljetusta ei järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilaat käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle 5 km:n kulkuyhteyttä. Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista, ja vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin käveltävä matka bussipysäkillä voi olla 50-100 m. Koulumatkaetus voidaan myöntää koko lukuvuodeksi tai vain osaksi lukuvuotta, ns. talvikaudeksi marraskuun alusta maaliskuun loppuun.

2.5. Koulumatkan vaikeuteen tai rasittavuuteen perustuva koulukuljetusoikeus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina asiantuntijan (esimerkiksi koululääkäri tai -psykologi) lausuntoa. Lausunnosta tulee ilmetä selkeästi ko. lapseen perustuvan kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi, mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan sekä millä kuljetusvälineellä asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Ensisijaisesti lausunto tulee olla oppilasta hoitavan julkisen erikoissairaanhoidon/sairaalan/terveyskeskuslääkäriin tai neuvola- tai koululääkäriin tai Laitilan kaupungin palveluksessa olevan psykologin lausunto. Mikäli lausunto on yksityislääkäriltä tai yksityisen psykologilta, opetuksen järjestäjä voi halutessaan pyytää lausunnon myös koululääkäriltä.

Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei automaattisesti oikeuta kuljetuksen myöntämiseen. Lausunnot voidaan tarkastella myös kokonaisvaltaisesti esim. yhdessä oppilashuollon kanssa. Lausunnot ovat yleensä suosituksia ja siksi tarvitaan myös koulun henkilökunnan käytännön asiantuntemusta.

Sivistysjohtaja/sivistystoimen palvelupäällikkö päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta ja laajuudesta. Noutopaikkana on pääsääntöisesti reitin varrella oleva vakituinen noutopysäkki. Koulutoimistolle toimitettavat asiantuntijalausunnot ovat voimassa määräjän tai enintään lukuvuoden kerrallaan.

Sairauden tai tapaturman takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Näiden perusteella tarvittavan väliaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen varataan pääsääntöisesti kaksi arkipäivää siitä lukien, kun hakemus ja lääkärintodistus ovat saapuneet koulutoimistoon. Koulutoimisto ilmoittaa lyhytaikaisen koulukuljetuksen myöntämisestä sekä kuljetuksen aloittamisen ajankohdan huoltajalle ja koululle.

2.6. Petovaarakuljetukset

Ennen erityisperusteisten petovaarakuljetusten järjestämistä pyydetään paikallisen riistanhoitoyhdistyksen / Riistakeskuksen lausunto petojen esiintymisestä alueella. Kuljetusta haetaan tapauskohtaisesti lukuvuodeksi kerrallaan. Pääsääntöisesti kuljetukset järjestetään pimeälle ajalle eli marraskuun alusta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun. Kuljetusta ei järjestetä taajama-alueilla, kokonaan valaistuilla koulumatkoilla ja koulumatkoilla, jotka ovat alle 1,5 kilometriä. Pääsääntöisesti koulutoimi organisoii ja tilaa kuljetuksen, mutta myös oppilaiden huoltajille on mahdollista maksaa avustusta kuljetuksesta. Mikäli suurpetokanta oleellisesti lisääntyy Laitilan alueella, päivitetään petovaarakuljetusten periaatteet tilanteen mukaisesti sivistysvaliokunnassa.

3. KULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Kuljetusmuotona voi olla joko linja-auto tai taksi, joskus myös molempien yhdistelmä, jolloin oppilas joutuu vaihtamaan autoa määritellyssä paikassa. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin.

Oppilaan tulee käyttää sitä koulukuljetusautoa, joka lähtee koulun päätyttyä. Luvallista ei ole jäädä seuraavaan lähtevään autoon kuin perustelluissa tapauksissa (tukiovetukset, koulujen kerhot) ja näistäkin tulee tiedottaa liikennöitsijää, jotta varmistetaan kuljetuskaluston riittävyys.

3.1. Linja-autokuljetukset

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle Laitilan kaupunki myöntää joukkoliikenteellä matkustamista varten ladattavan henkilökohtaisen peruskoululaiskortin. Kortille on ladattu lukuvuoden aikana tarvittava määrä matkoja. Kortti oikeuttaa lukuvuoden aikana matkustamaan vain koulumatkoja (kaksi matkaa /koulupäivä).

Kaupunki ostaa oppilaalle vain yhden kortin. Oppilaan tulee noudattaa huolellisuutta kortin säilytyksen suhteen. Jos kortti rikkoutuu tai katoaa, oppilaalta peritään uuden kortin hankkimisesta aiheutuneet maksu- ja käsittelykulut. Kadonneen tai rikkoutuneen kortin käyttämättömät matkat korvataan lippu-/korttiehtojen mukaisesti. Kortti palautetaan kouluun kesäloman ajaksi, jolloin ne nollataan ja ladataan uudelleen seuraavaa lukuvuotta varten.

Laitilan kaupunki on myös kilpailuttanut joukkoliikennereittejä koulukuljetusten järjestämiseen. Näillä reiteillä kulkevat oppilaat saavat koulusta näyttölipun, jota näyttämällä oppilas voi nousta linja-autoon maksutta. Linja-autoilla tehtäviin kuljetuksiin yrittäjä voi ottaa korvausta vastaan myös muita matkustajia, mikäli autossa on tilaa.

3.2. Muut kuljetusmuodot

Koulutaksikuljetuksia ei järjestetä pääsääntöisesti ovelta ovelle kuljetuksena, vaan oppilaat kerääntyvät noutopysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Ns. noutopysäkit sovitaan erikseen reittikohtaisesti.

3.3. Kuljetusavustus

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta koulumatkakustannusten korvausta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa tai saattaa oppilasta. Maksettava korvaus on sama kuin KELAn maksama korvaus oman auton käyttämisestä (1.7.2022 alkaen korvaus on 0,33 €/kilometri) kaupungin määrittelemän matkan pituuden mukaan. Tällöin kaupunki ei pääsääntöisesti järjestä oppilaalle kuljetusta eikä anna matkustamista varten koululaiskorttia. Avustusta on haettava aina etukäteen ennen kuljetuksen aloittamista.

Korvausta ei voi hakea satunnaisesta kuljettamisesta. Korvausta ei myönnetä oppilaskohtaisesti. Saman perheen lasten kuljettamisesta esiopetukseen/kouluun myönnetään yksi korvaus toteutuneiden kilometrien mukaan. Mikäli huoltaja kuljettaa lapsen/lapset itse esiopetukseen/kouluun, tulee hänen pitää ajopäiväkirjaa kuljetuksesta. Ajopäiväkirjassa tulee olla seuraavat tiedot: päivämäärä, kellonaika, toteutuneet kilometrit ja reitti sekä oppilas/oppilaat, jotka ovat kuljetuksessa olleet. Huoltajan tulee toimittaa ajopäiväkirja kuukausittain, johon on merkitty toteutuneet kilometrit. Hakemus toimitetaan varhaiskasvatusyksikköön tai kouluun. Korvaus maksetaan huoltajan pankkitilille jälkikäteen. Mikäli kuljetus on osa huoltajan työmatkaa, avustus maksetaan ainoastaan työmatkan ylittävältä osalta.

Kuljetusavustus myönnetään korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan. Kuljetusavustusta ei myönnetä, jos oppilas on mahdollista sijoittaa kunnan järjestämään koulukuljetukseen, eivätkä esim. terveydelliset syyt tai lapsen ikä/kehitystaso vaadi erilliskuljetusta.

Kuljetusavustusta on anottava kirjallisesti. Lomake on tulostettavissa kaupungin kotisivuilta. Avustuksen myöntäminen arvioidaan tapauskohtaisesti ja asiasta päättää sivistysjohtaja/sivistystoimen palvelupäällikkö.

3.4. Kuljetusten odotus

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Odotuksessa huomioidaan lain asettamat koulumatkan enimmäisajat. Perusopetuslain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka odotuksineen kestää enintään kolme tuntia. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Kuljetusta odottavalle oppilaalle koulu järjestää mahdollisuuden ohjattuun toimintaan. Ohjattu toiminta voi olla esim. läksyjen tekoa. Valvojana voi toimia koulun henkilöstöön kuuluva työntekijä. Valvonnasta ennen koulupäivän alkua ei ole säädetty laissa.

3.5. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin.

3.6. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti oppilas ohjataan koululta vielä samana päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen tai joukkoliikenteen autoon. Kuljetusoppilaalla on yhtäläinen oikeus tukiopetukseen ja koulun järjestämään kerhotoimintaan kuin muillakin oppilailla.

3.7. Aamu- ja iltapäivätoiminta sekä esiopetuksen päivähoito

Kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetuksia kotoa päivähoitoon tai aamupäivätoimintaan eikä päivähoidosta tai iltapäivätoiminnasta kotiin. Huoltajat vastaavat esiopetusikäisten kuljettamisesta päivähoitoon ja oppilaan kuljettamisesta koululaisten aamupäivätoimintaan, sekä kuljetuksista päivähoidosta tai iltapäivätoiminnasta kotiin.

Iltapäivätoiminnan henkilökunta ei valvo lapsen siirtymistä kotimatalle tai kulkuvälineeseen. Mikäli kuljetuksissa on tilaa, kyläkoulusta voidaan järjestää kyyti iltapäivätoimintaan.

4. KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN

Mikäli koulumatkaetuus syntyy koulumatkan pituuden perusteella, koulumatkaetuutta ei tarvitse anoa.

Mikäli oppilaalla ei ole koulumatkaetuutta ja hänelle tulee tarve erityisperusteiseen koulukuljetukseen, tulee kirjallinen hakemus toimittaa koulutoimistoon hyvissä ajoin ennen koulukuljetusajankohdan tarvetta. Lomake on tulostettavissa kaupungin kotisivuilta. Hakemuksen allekirjoittaa huoltaja.

Myös mahdolliset ajantasaiset asiantuntijalausunnot koulukuljetusta varten toimitetaan alkuperäisenä paperiversiona koulutoimistoon. Erityisperusteinen koulukuljetus myönnetään pääsääntöisesti asiantuntijalausuntojen perusteella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Poikkeuksena ovat oppilaat, joiden kuljetustarve voidaan arvioida olevan pysyväisluonteinen koko kouluajan esim. vaikean vammaisuuden vuoksi.

Kun kysymyksessä on koulumatkan rasittavuuden ja vaikeuden arvioinnista, päättävä viranhaltija voi kuulla myös koulun/varhaiskasvatuksen edustajia, jotka tuntevat oppilaan.

Oppilashallinto- ja Koululiituohjelmasta saatavien tietojen sekä sivistysvaliokunnan hyväksymien koulukuljetuksia koskevien periaatteiden perusteella ratkaistaan oppilaan kuljetustarve. Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen. Sairauden tai tapaturman takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Tien vaarallisuuteen

perustuva koulukuljetusoikeus myönnetään pääsääntöisesti vuodeksi kerrallaan, koska vaarallisuusluokitukset voivat muuttua.

Erytisperusteista koulumatkaetuutta tulee hakea vuosittain. Päätös tehdään hakemuksen perusteella yksilötasolla lukuvuodeksi kerrallaan, ellei asiantuntijan lausunnosta ilmene lyhempi määräaika tai pysyväisluonteinen peruste. Asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi uudelleen. Olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus tai ilmoitettava, ellei kuljetuksen saamiselle ole enää perusteita. Sivistysjohtaja/sivistystoimen palvelupäällikkö tekee koulukuljetusoikeudesta päätöksen, josta voi hakea muutosta Turun Hallinto-oikeudelta. Päätöksen liitteenä on tarkempi muutoksenhakuohje.

5. KULJETUSOIKEUDESTA TIEDOTTAMINEN

Oppilaalle pyritään toimittamaan tieto seuraavan lukuvuoden kuljetusoikeudesta kesäkuun aikana, viimeistään elokuussa ennen koulujen alkua. Tällöin hänelle osoitetaan myös autoon nousupaikka. Taksien reiteissä ja aikatauluissa saattaa tapahtua muutoksia koulujen alkamisen jälkeen. Reitit ja aikataulut vakiintuvat muutaman viikon kuluessa koulujen alkamisesta. Lukuvuoden aikana vaihtuvien jaksojen johdosta reittejä voidaan joutua muuttamaan kesken lukuvuoden.

6. KULJETUSMÄÄRÄYKSET

Koulukuljetuksiin sovelletaan asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä. Taksikuljetuksissa kaikki oppilaat käyttävät turvavöitä. Linja-autossa ja taksissa voidaan kuljettaa enintään rekisteriin merkityn istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia. Asetusta ei sovelleta kaikille avoimena linja-autoliikenteenä toteutettaviin vuoroihin, joissa noudatetaan tieliikennelain mukaisia kuljetusmääräyksiä.

7. OHJEISTUKSIA KOULUKULJETUSTEN TURVALLISUUTEEN JA ERITYISTILANTEISIIN

7.1. Käyttäytyminen ja toiminta koulukuljetuksissa

Oppilaan tulee saapua viisi minuuttia ennen annettua kuljetusaikaa kyytiinnousupaikalle. Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa myöhässä olevaa oppilasta. Annetut ajat ovat arvioita ja koulukuljetus voi olla myöhässä annetuista ajoissa. Kuljetus voi kuitenkin olla myöhässä enintään 15 min, jolloin voidaan vielä katsoa, että kyse ei ole aikatauluelvoitteen rikkomisesta. Jos kuljetus ei syntyneen ennalta arvaamattoman poikkeustilanteen vuoksi saavu, tulee oppilaan palata kotiinsa ja ottaa yhteys huoltajaan/kouluun.

Koulumatkalle tulee pukeutua säänmukaisesti ja kiinnittää vaatteisiin riittävät heijastimet tai käyttää heijastinliiviä.

Kuljetuksessa noudatetaan puolin ja toisin hyviä tapoja. Kuljettaja kuuluu koulun oheiskasvattajiin. Hän on myös velvollinen pitämään autossa järjestystä kuljetuksen aikana, jotta kaikkien matkanteko sujuisi

turvallisesti. Kiusaamistapauksista kuljettaja tekee ilmoituksen koululle. Oppilaan/huoltajan tulee puolestaan ilmoittaa kaikista koulumatkaan liittyvistä ongelmista omalle opettajalleen. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

Linja-auton tai taksinkuljettaja on koulukuljetuksen aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Kuljetuksen aikana noudatetaan hänen antamia ohjeita. Kuljettajalla on oikeus ja velvollisuus puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla ja ilmoittaa siitä tarvittaessa koululle ja päiväkodille. Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Autoon noustessa koulureput on otettava pois selästä. Autossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni. Kuljettaja vastaa siitä, että oppilaat käyttävät turvavöitä. Kuljettajan on myös itse käytettävä turvavöitä ja käyttäydyttävä muutenkin esimerkillisen aikuisen tavoin.

Taksinkuljettajilla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka sivistystoimisto ilmoittaa kuljetukseen eikä myöskään tehdä sovittua poikkeavia kuljetuksia huoltajan tai oppilaan pyynnöstä. Kaikkia oppilaita tulee kohdella samojen periaatteiden mukaisesti.

Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovittulla pysäkillä. Koulukuljetuksen ei tarvitse odottaa lasta, mikäli hän myöhästyy taksipysäkillä. Jos lapsi myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Koulutaksin aikataulussa voi olla liukumaa noin viisitoista minuuttia myöhempään kuin sovittu aika. Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana. Myöhästyneen oppilaan kuljetus kouluun tai iltapäivällä koulusta on vanhempien vastuulla.

Huoltajan tulee ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas sairastuu tai ei muuten tarvitse koulukyytiä. Pidemmistä tai pysyvistä kuljetusmuutoksista huoltajan tulee ilmoittaa myös koulutoimistoon. Kuljettajalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaan liittyvistä seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.

Oppilas voi itse ilmoittaa jäävänsä tilapäisesti pois koulukuljetuksen paluukuljetuksesta vain siinä tapauksessa, että hänellä on esittää huoltajan allekirjoittama asiaa koskeva lupa tai asiasta on erikseen informoitu koulua. Vastuu kotimatkasta siirtyy tällöin huoltajalle. Jos kuljetusoppilas ei koulupäivän päätyttyä nouse koulukuljetukseen vaan poistuu koulun alueelta, vastuu kotimatkasta siirtyy huoltajalle.

Koulutaksissa kuljetetaan vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita tavaroita, joita tarvitaan koulutyössä tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa. Urheiluvälineet tulee kuljetuksen aikana suojata asianmukaisesti (luistimiin teräsuojukset, sukset pussiin tai yhteen sidottuna).

7.2. Poissaolot

Huoltajien tulee ilmoittaa oppilaiden poissaolosta liikennöitsijälle. Jos lapsi ei kulje säännöllisesti koulukuljetuksessa, tulee huoltajien ilmoittaa koulukuljetuspäivät viikoksi eteenpäin suoraan liikennöitsijälle. Tämä ei koske vuoroliikennettä.

8. POIKKEUSTILANTEET

Koulukuljetusten järjestämisessä voi aina tulla poikkeustilanteita. Usein nämä tilanteet ovat ennalta arvaamattomia tai ulkoisista syistä johtuvia. Alla on pyritty kuvamaan yleisimpiä mahdollisia poikkeustilanteita.

8.1. Tapaturma

Kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkan aikana tapahtuvan tapaturman varalta. Liikennöitsijän liikennevakuutus korvaa vahingot, jotka ovat liikennöitsijän vastuulla. Tapaturmavakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä vuosittaiseen työsuunnitelmaan merkittyjä opintoretkeä. Lyhytkin poikkeaminen koulumatkareitiltä katkaisee vakuutuksen. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut, mutta ei esinevahinkoja. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Lievemmissä onnettomuuksissa liikennöitsijä on velvollinen tiedottamaan huoltajille tapahtuneesta.

8.2. Kuljetus on myöhässä tai ei saavu paikalle

Erityisistä syistä voi joskus käydä niin, ettei linja-auto tai taksi pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Mikäli viivästys johtuu ajokaluston rikkoontumisesta, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa ei kunta vastaa erillisistä kuljetuksista. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla. Kuljettajalla on oikeus tehdä tilannekohtaiseen harkintaan perustuva päätös muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättopaikkaa tilapäisesti liikenneturvallisuussyistä johtuen. Näistä tulee aina tiedottaa koulutoimistolle.

8.3. Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kaupunki ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

8.4. Kuljetuksen laatu

Mikäli kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä, palaute osoitetaan ensisijaisesti liikennöitsijälle. Toissijaisesti palaute osoitetaan koulun rehtorille. Mikäli laiminlyönti on jatkuvaa ja toistuvaa, ja edellä mainittuihin tahoihin on oltu jo yhteydessä, eikä asia ole korjaantunut, tulee palaute osoittaa sivistysjohtajalle. Jos on kyseessä yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai jatkuva laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/ajat ja valituksen aihe.

Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.

9. TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET

Laitilan kaupunki ei järjestä koulukuljetuksia lukion tai ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Lukion ja ammatillisen koulun opiskelijan koulumatkatuesta säädetään koulumatkatukilaissa. Koulumatkatukea voi hakea KELAlta. Yleisenä edellytyksenä koulumatkatukeen on, että opiskelijan yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 7 km ja kuukausittaiset koulumatkakustannukset ylittävät laissa määritellyn euromäärän.

Toisen asteen opiskelijoiden erityisperusteista kuljetustarvetta ja kuljetuksen mahdollista järjestämistä esimerkiksi vaikean vammaisuuden tai muun erityisen tuen perusteella, arvioidaan yhdessä sosiaalitoimen kanssa.

Myös lukion oppilaat on vakuutettu koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.